

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk

w sprawie **J. R., A. P. i G. R.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
12 maja 2025 r.,
wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka
od udziału w sprawie III KK 27/24,
na podstawie art. 41 § 1 i 42 § 1 i 4 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od
udziału w sprawie III KK 27/24.

UZASADNIENIE

W dniu 17 stycznia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19 czerwca 2023 r., wydanego w sprawie II AKa 25/23.

Do składu Sądu Najwyższego mającego rozpoznać tę sprawę, zarejestrowaną pod sygnaturą III KK 27/24, w charakterze sędziego sprawozdawcy został wyznaczony Antoni Bojańczyk.

W dniu 17 lutego 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek adwokata A.P. o wyłączenie od udziału w sprawie kasacyjnej sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka. Wniosek ten uzasadniono, z odwołaniem się do orzecznictwa Sądu Najwyższego i trybunałów europejskich tym, że sędzia Sądu Najwyższego Antoni Bojańczyk został powołany na urząd sędziego Sądu

Najwyższego w związku z postępowaniem przed Krajową Radą Sądownictwa ukształtowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r., co powoduje, że postępowanie kasacyjne prowadzone z udziałem sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka dotknięte byłoby uchybieniem z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ponieważ Sąd byłby nienależycie obsadzony.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 41 k.p.k. ustanawiający instytucję *iudex suspectus* przewiduje możliwość wyłączenia sędziego, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

Odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniu z 13 października 2021 r., II KO 30/21, warto przypomnieć, że wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. powinno nastąpić nie tylko w sytuacji, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas, gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą. Taka właśnie sytuacja miała miejsce w tej sprawie.

Bez wątpienia, okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez Antoniego Bojańczyka w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., na których oparł swój wniosek adw. A. P., w odniesieniu do sędziego Sądu Najwyższego skutkują każdorazowo uznaniem Sądu z jego udziałem za nienależycie obsadzony (tak uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Rację ma zatem wnioskodawca co do tego, że rozpoznanie kasacji w sprawie III KK 27/24 przez sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka doprowadziłoby do orzekania przez sędziego powołanego w wadliwej konstytucyjnie procedurze i w konsekwencji do wadliwości składu Sądu Najwyższego wyznaczonego do rozpoznania kasacji.

Jednocześnie należy zasygnalizować, że do tego wniosku nie może mieć zastosowania uchwała Sądu Najwyższego z 10 października 2024 r. - zasada prawna, III CZP 44/23, z której wynika, iż żądanie sędziego lub wniosek o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy oparte wyłącznie na okolicznościach towarzyszących powołaniu tego sędziego nie wywołuje skutków prawnych. Została ona bowiem wydana przez sędziów powołanych w tej samej wadliwej procedurze i jest odpowiedzią na pytanie prawne składu sędziów także powołanych w wadliwej procedurze.

Ponadto, trzeba zaznaczyć, że uchwała ta nie może przełamać zasady dotyczącej skutków orzekania przez sędziów SN powołanych przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3), wyrażonej w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r.

Wobec tego konieczne stało się podjęcie przez Sąd Najwyższy decyzji o wyłączeniu sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania kasacji w sprawie o sygn. III KK 27/24.

[J.J.]

[a.ł.]